

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 65/21
Люксембург, 15 април 2021 г.

Заклучение на генералния адвокат по дело C-561/19
Conorzio Italian Management и Catania Multiservizi SpA/Rete Ferroviaria
Italiana SpA

Генерален адвокат Vobek: Съдът трябва да преразгледа практиката си (формулираните в решение CILFIT критерии) относно задължението на националните юрисдикции от последна инстанция да отправят преюдициално запитване

Съдът трябва да приеме, че наличието на това задължение зависи от три кумулативни условия: (i) общ въпрос относно тълкуване на правото на Съюза, (ii) по който обективно има повече от едно разумно възможно тълкуване, (iii) отговорът на който не може да бъде изведен от съществуващата практика на Съда

През 2017 г. в производство по спор, свързан с договор за услуги по почистване с някои италиански железопътни гари Consiglio di Stato (Държавен съвет, Италия), в качеството му на национална юрисдикция от последна инстанция, отправя преюдициално запитване до Съда. През 2018 г. Съдът постановява своето решение¹. Тогава страните в това производство искат от Consiglio di Stato да отправи други преюдициални въпроси. Поради това през 2019 г. Consiglio di Stato отправя още три преюдициални въпроса до Съда.

В съответствие с искането на Съда, днешното заключение на генерален адвокат Michal Vobek се съсредоточава изключително върху първия въпрос, в който Consiglio di Stato пита дали национална юрисдикция от последна инстанция е длъжна да отправи преюдициално запитване относно тълкуването на правото на Съюза при описаните по-горе обстоятелства. Следователно този въпрос засяга тълкуването на **член 267, трета алинея от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), който урежда задължението на националните юрисдикции от последна инстанция да отправят преюдициално запитване до Съда.**

Генерален адвокат Vobek изтъква, че неговото заключение се отнася изключително до преюдициални запитвания относно *тълкуването*, не и относно валидността, на акт на ЕС. Той също подчертава, че освен *задължението* за отправяне на преюдициално запитване, национална юрисдикция от последна инстанция — подобно на всяка друга национална юрисдикция — винаги има *възможност* да потърси съдействие от Съда за тълкуване на правото на ЕС, ако счита това за необходимо, за да разреши разглеждания от нея индивидуален случай.

Що се отнася до „същината“ на задължението за отправяне на преюдициално запитване, генерален адвокат Vobek стига до заключението, че е необходима намесата на Големия състав, за да се преразгледа настоящата релевантна съдебна практика, и по-специално „критериите CILFIT“². Ето защо **Големият състав трябва да изясни какви точно в момента са естеството и обхватът на задължението по член 267, трета алинея ДФЕС и изключенията от него.**

¹ Решение от Съда от 19 април 2018 г., Conorzio Italian Management и Catania Multiservizi SpA v Rete Ferroviaria Italiana SpA (C-152/17).

² В историческото решение от 6 октомври 1982 г., CILFIT (C-283/81) Съдът установява три изключения от задължението на юрисдикциите от последна инстанция да отправят преюдициално запитване. Тези три изключения са: 1) въпросът не е релевантен в конкретния случай, 2) Съдът вече е установил прецедент („acte éclairé“), 3) правото на Съюза е толкова ясно, че не оставя място за никакво основателно съмнение относно начина, по който повдигнатият въпрос следва да бъде разрешен („acte clair“).

Генерален адвокат Vobek предлага Съдът да приеме, че националните юрисдикции от последна инстанция са длъжни да отправят преюдициално запитване относно тълкуването на правото на Съюза, ако са изпълнени три кумулативни изисквания: (i) делото повдига **общ въпрос относно тълкуване на правото на Съюза**, (ii) правото на Съюза може да бъде **разумно тълкувано по повече от един възможен начин**, (iii) начинът, по който то следва да бъде тълкувано **не може да бъде изведен от съществуващата практика на Съда**, нито от **едно единствено достатъчно ясно решение на Съда**.

Според генералния адвокат **липсата на само едно от тези изисквания освобождава националните юрисдикции от последна инстанция от задължението да отправят преюдициално запитване**. Ако обаче решат да не отправят преюдициално запитване, националните юрисдикции от последна инстанция все пак трябва надлежно да обяснят кое от тези изисквания не е било спазено и защо. Ако вместо това решат да отправят преюдициално запитване, въпреки наличието на релевантна съдебна практика, те трябва изрично да изложат причините за своето несъгласие и, в идеалния случай, да обяснят какъв според тях трябва да бъде правилният подход.

За да предложи горепосоченото разрешение, генерален адвокат Vobek анализира практиката на Съда по тази тема, като разкрива нейните недостатъци. В частност той отбелязва, че евентуалното неизпълнение на задължението за отправяне на преюдициално запитване по член 267, трета алинея ДФЕС може да бъде предмет на иск или за отговорност на държавата, или за установяване на неизпълнението на задължения. В рамките на този вид производство обаче националните юрисдикции и самият Съд никога не са прилагали последователно формулираните в решение CILFIT критерии.

Генерален адвокат Vobek отбелязва, че съгласно общоприетата позиция задължението за отправяне на преюдициално запитване цели еднаквото тълкуване на правото на Съюза от всички юрисдикции във всяка от държавите членки и в рамките на Съюза. В това отношение обаче генералният адвокат оспорва т.нар. „**acte clair**“ **изключение**, т.е. липсата на всякакво основателно съмнение относно правилното прилагане на правото на Съюза в конкретен случай. От логическа гледна точка задължение, което е въведено с цел да се гарантира постигането на обща цел, не може да зависи от каквито и да е субективни съмнения относно разрешаването на индивидуален случай. Вместо това то трябва да произтича от обективно разминаване в съдебната практика на национално ниво, което може да застраши еднаквото тълкуване на правото на Съюза в рамките на последния.

Генерален адвокат Vobek подчертава, че **еднаквостта, която се цели, не е и никога не е била на нивото на отделните резултати във всеки индивидуален случай, а на нивото на правните норми, които трябва да бъдат приложени**. Това означава, че макар да има разумна степен на еднаквост на правните норми (*тълкуване*), по принцип може да има разнообразие по отношение на конкретни резултати (*приложение*).

Той отбелязва и че е станало трудно да се намери област, в която не е необходима помощта на Съда при тълкуване. Понастоящем наблюдаваме внушително увеличение на броя преюдициални запитвания, докато ресурсите на Съда не са неограничени. В този контекст да се настоява националните юрисдикции от последна инстанция да отправят преюдициални запитвания по всяко дело, в което има някаква форма на основателно съмнение, изглежда неприложимо и неоправдано.

ЗАБЕЛЕЖКА: Заключение на генералния адвокат не обвързва Съда. Задачата на генералните адвокати е да предложат на Съда, при пълна независимост, правно разрешение на делото, което им е поверено. Съдиите от Съда пристъпват към разисквания по делото. Съдебното решение ще бъде постановено на по-късна дата.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда.

Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда
[Пълният текст](#) на заключението е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването
За допълнителна информация се свържете с Илияна Пальова ☎ (+352) 4303 4293